

WWW.BIOFUELREGION.SE/SISL

NYHETSRESEN # 4 | JUNI 2018

Det våras för elbilarna - och elbussarna...

Under våren har vi passerat 50 000 laddbara bilar i Sverige, en fördubbling på 18 månader. Nästa dubbling förväntas redan inom 15 månader enligt PowerCircle. Även för elbussar tar det fart både här i norr och i resten av Sverige. I detta nyhetsbrev får ni först lite info om var vi står i projektet, och sedan en fördjupning om elbussar.

INVIGNING I PITEÅ

Vår nya partner i Piteå var snabb på bollen. Först med ett namnbyte från Nordiska Bil till Bilbolaget och sen vips så var snabbladdaren klar och i drift. I början av februari var det invigning av laddaren med pompa och ståt - lilla elbilen framrullad till barnen och gratis laddning för de stora under de första månaderna. Snabbbladdaren är den tredje i Piteå, som nu är rätt väl rustade för snabbbladdning.

Invigning vid Bilbolaget i Piteå den 3 februari

BYGGNATIONER INOM SISL ÖVRE NORRLAND

Under vintermånaderna har Bilbolagets snabbbladdare färdigställts. Umeå Energis har fått bygglov klar i Lycksele vid OK/Q8 och inväntar nu bara anslutningen från nätägaren. Snabbbladdaren sätts upp så snart detta är klart, troligen innan sommaren. Arbetet med bussladdarna i Skellefteå fortskrider. Fundament levereras och monteras efter sommaren, pantografer och snabbbladdare färdigställs senare under hösten 2018. I Vännäs avslutas nu det sista med väderskyddet i juni, och Coops laddare i Rosvik, Piteå är klar.

ROADSHOWEN AVSLUTAD I VÄSTERBOTTEN...

Laddmötesturnén i Västerbotten spillde över årsskiftet och avslutades med möten i Åsele och Sorsele i februari och mars. Träffarna är ett samarbete med Jenny Nordén från Länsstyrelsen i Västerbotten. I Åsele hade vi också med Malin Janols från Umeå Energi som berättade om den snabbbladdare de sätter upp i samarbete med Åsele Kraft.

...OCH TURNÉN I NORRBOTTEN INLEDD

I överlappet med vår roadshow i Västerbotten inleddes Norrbottenturnén med en träff i Arjeplog 16 januari tillsammans med Jens Sperens på Länsstyrelsen i Norrbotten. Ett planerat möte i Arvidsjaur fick skjutas upp pga för få anmälda. Turnén fortsätter till hösten pga hög arbetsbelastning för Länsstyrelsen i Norrbotten som nu nyanställer för att få mer resurser till bl a informationsinsatser om Klimatklivet.

LADDMÖTEN FÖR BRP I NORRBOTTEN

I Norrbotten fortsatte vi med kvällsmöten för bostadsrättsföreningar i Luleå 29 januari och Piteå 30 januari. Norrbottens samtliga 400 bostadsrättsföreningar bjöds in till de välbesökta träffarna. Luleå energi och Piteå energi var värdar och berättade om de paketslösningar med laddbox inklusive montering de erbjuder sina kunder.

KLIMATKLIVET - STÖDET SOM RÄCKER LÄNGRE

Det blir fler laddare för pengarna. Vid årsrapporteringen blev det tydligt att våra partners är duktiga på att hålla i pengarna och än bättre på att upphandla. Efter att lejonparten av investeringarna är på plats så återstår ganska mycket budget för investeringar. Flera partners nappade då på erbjudandet om att bygga mer för stödet och har nu fått detta beviljat från Klimatklivet. Därmed kan vi nu få stöd till en 150 kW High Power Charger i Luleå, arbetsplatsladdare hos PiteEnergi och Coop Norrbotten och eventuellt en eller två 50kW snabbladdare till Skellefteå. Innanför vår ursprungliga budget. Sparsamhet betalar sig alltså, och laddbilisterna i Norrland tackar och bockar.

FEBRUARIRUNDAN 3 - JAG VET FORTFARANDE HUR DU LADDADE FÖRRA VINTERN

I början av februari var det för tredje året i rad dags för elbilsrally Norrbottensfyrcanten runt i kallaste möjliga klimat. Till i år bytte evenemanget namn till eGRAND PRIX Nordic - med underrubriken Världens nordligaste elbilsrally. Piteå energi, Luleå energi och Bilbolaget deltog i tävlingen. Bilbolaget meriterade sig genom flera etappsegrar och en deltagare som tog en hedervärd tredjeplats totalt. Piteå energi och Luleå energi fick hedersomnämning för att ha klarat rallyt med äldre modeller av elbil med kort räckvidd.

KLIMATKLIVETS KRAV PÅ LÖNSAMHETS-KALKYL SLOPAS FÖR BOSTADSRÄTTSFÖRENINGAR

Klimatklivet har fått ännu mer budget för 2018 och fördelar nu 1,7 miljarder i tre ansökningsomgångar. En välkommen förenkling för bostadsrättsföreningar som söker stöd för laddstationer är att de i de flesta fall inte längre behöver skicka in en lönsamhetskalkyl.

REFERENSGRUPP FÖR ELVÄGAR OCH LADDINFRA

Trafikverket har fått ett nytt uppdrag i regleringsbrev att undersöka hur bristen på snabbladdare längs större vägar kan avhjälpas. Trafikverket har träffat flera SISL-partners för att höra deras synpunkter, och vi har också kallat samman till ett Skypemöte för att få in synpunkter från fler aktörer i norra Sverige. BioFuel Region har deltagit på två dialogmöten i Stockholm. Uppdraget ska rapporteras redan i juni.

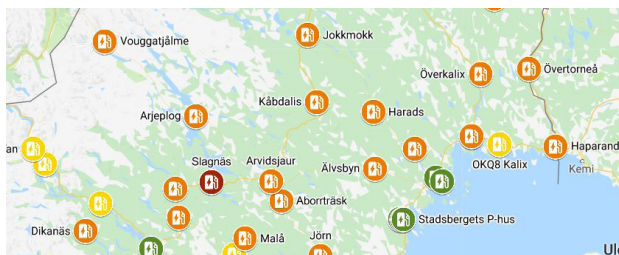
SISL MED FYRA NIVÅER AV MILJÖPARTIET

På Valborgsmässafton var det många nivåer av Miljöpartiet som fick bättre koll på vårt projekt. EU-parlamentarikern Jakob Dalunde besökte Umeå och fick ett studiebesök på Hållbara Ålidhem och info om SISL tillsammans med Elin Söderberg som kandiderar till riksdagen, Emma Lindqvist som är partisekreterare i Västerbotten och kandiderar till Landstinget samt Skellefteåpolitikern Linnea Öhman.

LADDA HEMMA-LUNCHER I UMEÅ

I samarbete med projektet *Den koldioxidsnåla platsen* har vi anordnat två lunchföreläsningar i Umeå om elbilstrender och det nya ladda hemma-stödet. Föreläsningarna blev mycket väl besökta trots att det var de varmaste dagarna i maj. Nu fortsätter vi ladda hemma-turnén med ett stopp på Stadsbiblioteket i Skellefteå 26 juni.

KARTA ÖVER BEHOV AV SNABBLADDARE

För att bidra till att vi får en fullgod täckning med snabbladdare längs de viktigaste vägarna i norr har vi påbörjat en inventering av behov och befintliga snabbladdare. Inventeringen registreras i en interaktiv och zoombar googlekarta där man kan se både befintliga snabbladdare och prioriterade platser. Prioriteringen bygger på Trafikverkets *funktionellt prioriterade vägnät* för långväga personresor med bil. Underlaget kommer att presenteras vid kommande projektmöte och utgör ett viktigt underlag inför Länsstyrelsernas arbete med att ta fram en plan för laddinfrastrukturen i respektive län.

ROAD SHOW I VÄSTERNORRLAND

Eftersom våra träffar för bostadsrättsföreningar i Västertotten och Norrbotten blivit så lyckade så skickade vi genast konceptet på export till Västernorrland. BioFuel Region sökte extra finansiering från kommunerna och Länsstyrelsen i Västernorrland för att genomföra en road show till alla kommuner i länet och arbeta med uppföljning mot föreningarna och andra aktörer ända fram till hösten. Turnén rullade ut 14 mars - 25 april tillsammans med Mats Bäck på Länsstyrelsen i Västernorrland i samarbete med energirådgivare/miljöstrateger i kommunerna och har redan resulterat i flera ansökningar till Klimatklivet. Den mest spännande är kanske Kramfors kommuns ansökan om stöd för att sätta upp en snabbbladdare.

SISL MELLERSTA NORRLAND BEVILJAT!

Vi har just fått beskedet att BioFuel Region har fått ett systemprojekt beviljat, tillsammans med Energikontoret på Region Jämtland Härjedalen, för att stärka förutsättningarna för laddbara bilar i Västernorrland och Jämtlands län. Projektet pågår från augusti 2018 till november 2021 och har en total budget på 8 miljoner kronor, varav hälften är från ERUF/Tillväxtverket. Övriga projektdeltagare/finansierare är Regionförbunden, Länsstyrelserna, HEMAB, Kramfors kommun, Sollefteå kommun, BioFuel regions medlemskommuner och medlemmar i Västernorrland.

TILLGÄNGLIGA LADDPLATSER

I maj inledde vi en första inventering av tillgängligheten vid de publika laddplatserna i Umeå tillsammans med Tim Johansson vid DHR. Planen är att presentera resultatet och lyfta frågan på funktionshinderrådet i Umeå kommun i juni och sedan fortsätta arbeta med frågan för att se till att de laddplatser som byggs blir så tillgängliga som möjligt. Erfarenheter av detta arbete kommer att presenteras och diskuteras på projektmötet i oktober.

PÅ GÅNG I SISL

Laddahemma-lunch

26 juni, Skellefteå

Vännäsby gatufest

25 augusti, Vännäsby

Projektmöte

17 oktober, Skellefteå

PRAT PÅ KULLAR OCH KLANG

I början av juni var vi på gräsrotsinitiativet/hållbarhetsfestivalen Kullar och Klang i Vännärsbäck. På scenen vid laddväggen höll vi ett kort "talk" om elbilstrender och hur Vännäs kommun och projektet satsar för att skapa goda förutsättningar för elbilar i regionen. Det var en mycket mysigt festival med toppenväder och många intresserade frågor från åhörarna.

SOMMARHÄLSNINGAR

Med denna sammanfattning av vårens höjdpunkter och följande utblick om elbussar önskar vi er alla en härlig sommar och ser fram emot att få våra sista aktiviteter på plats under hösten och vintern.

Bra jobbat alla! / Anna och Johan

PROJEKTLEDARE BIOFUEL REGION

Anna Säfvestad Albinsson
anna.albinsson@biofuelregion.se
070 615 05 05

Johan Lagrelius
johan.lagrelius@biofuelregion.se
070 345 25 56

www.biofuelregion.se/sisl

Spaning: Det våras för elbussarna

Elbussar introduceras nu på många olika håll i världen, även utanför demonstrationslinjer. Nästan alla större europeiska busstillverkare visar upp eldrift i någon form. Enligt e-mobilitetsexperten är elbussar nu i sådan mognadsgrad att man inte längre kan prata om "bästa elbussen". Valet av buss handlar numera mer om preferenser för laddningssystem, om man vill ha en delad framdörr osv.

Ett hinder för städer som vill satsa på elbussar är den potentiella risken att infrastrukturen för första generationens fordon inte är kompatibel med morgondagens. För att lugna tidiga användare demonstrerades för något år sedan den öppna standarden [OPP-Charge](#), som ska medföra interoperabilitet mellan olika bussar och laddare.

Ett alternativt system som inte kräver en lika synlig infrastruktur möjliggörs med induktiv teknik som är nedgrävd i marken och där energioverföringen sker trådlöst. Sedan december 2016 finns den första linjen i Norden med sådan teknik för elbussar i Södertälje.

En studie från Kalifornien visar att med deras elmix är utsläppen av växthusgaser från batteribussar 75 % lägre än både diesel och naturgas.

NORRA SVERIGE

Många städer i Norra Sverige har börjat satsa på elbussar. I vårt projekt bygger Skellefteå Kraft bussladdare till stadens första elektrifierade busslinje som går från Solbacken till Anderstorp.

Umeå har flera år haft elbuss till flyget och på en stadslinje. Nu kompletteras detta med 25 nya elledbussar till de mest trafikerade linjerna, plus nya bussladdare som Umeå kommun fått 10,7 miljoner i stöd från Klimatklivet för att bygga.

I Luleå har man använt stöd från Stadsmiljöavtalet för att bygga elbussladdare till en elbusslinje på sträckan Porsön - Kronan som beräknas tas i drift under hösten 2018. Då får Luleå Europas nordligaste elbusslinje. I Mellersta Norrland har Härnösand, Sollefteå och Östersund också satsat på elbuss.

SVERIGE

På senare år har laddbara bussar kommit in som ett alternativ för flera kommuner. Staten har t ex valt att satsa på elbussar med hjälp av en premie för inköp av elbussar. Det finns totalt 58 helt eldrivna bussar i Sverige, registrerade i 12 kommuner. Det finns också en hel del laddhybridbussar. Flest elbussar finns just nu i Eskilstuna kommun. Scania har just börjat testa batterielbussar i Östersund, och även elbussarna i Skellefteå kommer att vara en del av i denna testning. I både Göteborg och Skellefteå satsar man på att låta elbussar trafikera innerstaden och använda biogasbussar för regiontrafik.

FINLAND

Ett demonstrationsprojekt med elbussar och elhybridbussar startades i Espoo 2012. Målet är att ha 400 elbussar i Helsingforsregionen 2025.

EUROPA

Europa kommer tvåa efter Kina när det gäller antal elbussar, med ca 1 300 stycken – vilket inkluderar batteribussar, laddhybrider och trådbussar med batterier. Majoriteten är batteribussar, varav nästan 2/3 nattladdas och resten laddas med "opportunity charging". De största europeiska elbussflottorna finns i Nederländska Eindhoven och London.

Europa är en av de ledande regionerna inom forskning och utveckling av elbussar, men Asien leder när det gäller tillverkning av bussar och batterier.

ENGLAND

Den brittiska staten avsätter 48 miljoner pund (566 MSEK) i en fond (The Ultra-Low Emission Bus Scheme) för att hjälpa England och Wales att köpa miljövänligare bussar, men även laddinfrastruktur. Sedan drygt tio år har London aktivt jobbat med att byta ut dieselbussar till hybrid- eller elbussar. Londons trafik ska vara emissionsfri 2050 och gäller hela Londonområdet och gäller även bussar.

KINA

Det finns ett stort stöd för elbussar i Kina. Kina leder stort och har drygt 98 % av världens alla elbussar. T.ex. så har staden Shenzhen idag endast elbussar, drygt 16 000 bussar! Enligt uppgift har de byggt 510 laddstationer för bussarna. Beijing har målet att 80% av deras bussflotta ska vara New Energy Vehicles* (NEV) 2019. Shanghai har fler än 4 000 rena elbussar och hela deras bussflotta kommer ha eldrift 2020.

Cirka 100 000 laddbara bussar säljs varje år i Kina. Den årliga försäljningsvolymen har varit ungefär samma från 2015 fram till 2017. De stora laddbara busstillverkarna är BYD och Yutong. I slutet av 2017 fanns det hela 250 000 New Energy bussar i Kina. New Energy bussar är batterielbussar, laddhybridbussar och bränslecellsbussar. Batterielbussar är vanligast i Kina med en marknadsandel på 70% för nyregistrerade stadsbussar 2016.

Utmaningarna med elbuss är kortare räckvidd än diesel och att batterierna har en livslängd på ca 3-5 år i bussanvändning. Slutligen så behövs mycket land till laddinfrastruktur, vilket är en utmaning i Kina.

* New Energy Vehicles inkluderar elfordon, laddhybrider och fordon med bränsleceller.

REFERENSER

Spaningen bygger i huvudsak på analyser i OMEV:s nyhetsbrev och poddar, samt samtal mailkonversation med Ashley Abraham, emobilitetsexpert på Digital City.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

PARTNERS SISL NORR

